

การศึกษาการดำเนินงาน
ตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน
ของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา
พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

นางสาวยุพยง วัณวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-620-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF THE PROJECT
FOR THE PROMOTION OF PRACTISING INDEPENDENT CAREER EDUCATION
TO GAIN INCOME DURING STUDYING IN LOWER SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF
THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION,
THE EASTERN SEABOARD AREA

Miss Yuppayong Woonwong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-620-6

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ยู่พยง วันวงษ์ : การศึกษาการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ
เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา
พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF THE PROJECT
FOR THE PROMOTION OF PRACTISING INDEPENDENT CAREER EDUCATION TO
GAIN INCOME DURING STUDYING IN LOWER SECONDARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, THE EASTERN
SEABOARD AREA) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 219 หน้า.
ISBN 974-631-620-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานตาม
โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ของโรงเรียนในระดับมัธยม
ศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร เลขานุการ -
คณะกรรมการ ครูที่ปรึกษาโครงการ และนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการแจกแจงความถี่ หาค่า
ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมีการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน
ตามหลักการ แนวคิดจากคู่มือโครงการของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา คณะกรรมการส่งเสริม
การประกอบอาชีพอิสระ และคณะทำงานประกอบด้วยครูที่ปรึกษาโครงการ ผู้บริหาร/ผู้ช่วยผู้บริหาร
หัวหน้าหมวด/ครูวิชาอาชีพ โรงเรียนประเมินสภาพปัจจุบันในด้านความพร้อมของบุคลากร มีการจัดทำ
เอกสาร และจัดทำคู่มือให้ครูศึกษาก่อนเขียนโครงการ มีการจัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่โครงการแก่
ผู้เกี่ยวข้อง มีการจัดประชุมชี้แจงครู นักเรียนและผู้ปกครองก่อนรับสมัครนักเรียน เข้าร่วมโครงการ
นักเรียนเลือกครูที่ปรึกษาโครงการแล้วให้โรงเรียนแต่งตั้ง มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุมัติโครงการ
ของนักเรียน มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการนิเทศ นอกจากนี้โรงเรียนยังมีการประเมินผลหลังการ
ดำเนินการ และรายงานผลต่อสามัญศึกษาจังหวัด เดือนกุมภาพันธ์ และสิงหาคม ปัญหาในระดับมาก
ที่พบส่วนใหญ่ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่รับผิดชอบงาน และไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร จำนวนบุคลากร
ในการดำเนินงานมีไม่เพียงพอ นักเรียนไม่สนใจจะประกอบอาชีพอิสระ ครูที่ปรึกษาโครงการมีภาระ
หน้าที่และงานประจำมาก ขาดการนิเทศติดตามประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง แบบรายงานผล
ไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุม

การดำเนินงานของครูที่ปรึกษาโครงการและนักเรียน พบว่า ครูที่ปรึกษาโครงการมีการเตรียม
ความพร้อมให้นักเรียนก่อนเขียนโครงการ นักเรียนรวมกลุ่มจัดทำโครงการด้วยความสมัครใจ ครูที่ปรึกษา
โครงการประเมินผลโครงการนักเรียนจากผลการปฏิบัติงานโดยวิธีสัมภาษณ์ พูดคุย นักเรียน รายงานผล
ต่อครูที่ปรึกษาโครงการด้วยวาจาเมื่อสิ้นสุดโครงการ และครูที่ปรึกษาโครงการรายงานผลต่อคณะกรรมการ
ส่งเสริมด้วยแบบรายงาน ปัญหาในระดับมากที่พบส่วนใหญ่ได้แก่ รายละเอียดในการเขียนโครงการมีมาก
สมาชิกในกลุ่มอยู่ต่างห้อง ต่างระดับชั้น ทำให้ไม่มีเวลาปรึกษาหารือร่วมกัน บุคลากรที่เกี่ยวข้องไม่
ให้ความร่วมมือในการประเมินผลโครงการนักเรียนเท่าที่ควร และนักเรียนขาดทักษะในการบันทึก

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C642453 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD: IMPLEMENTATION/INDEPENDENT CAREER/LOWER SECONDARY SCHOOL/
THE EASTERN SEABOARD AREA

YUPPAYONG WOONWONG : A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF THE PROJECT FOR THE PROMOTION OF PRACTISING INDEPENDENT CAREER EDUCATION TO GAIN INCOME DURING STUDYING IN LOWER SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, THE EASTERN SEABOARD AREA. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. JAITIP CHUARATANAPHONG, Ph.D. 219 pp. ISBN 974-631-620-6

The objectives of this research were to study the implementation and problems of the project for the promotion of practising independent career education to gain income during studying in lower secondary schools under the Department of General Education, in the Eastern Seaboard area. The informants were school administrators, committee's secretaries, project advisory teachers and students in such project. The data were analyzed by using frequency distribution, percentage, mean and standard deviation.

Research findings revealed that during the implementation of the project, most schools formulated their guidelines of the project by following the principles and concepts from the supervisory unit's project manual. The advisory committees and the working committees consisted of project advisory teachers, school administrators or their assistants, heads of career education department or career teachers. Most schools evaluated the personnel's readiness, prepared the relevant documents, provided the manuals for teachers to study before developing the project, disseminated documents to related persons, held meetings among teachers, students and parents before enrolling students to the project. Students chose their project advisory teachers then the schools appointed. The students' projects were approved by considering to the criteria. There were guidelines in supervision. Besides, the schools had summative evaluation and reported to provincial general education officers in February and August. Most problems being at the high level were the insufficient amount of personnel, responsibility and cooperation of those concerned, lack of interest in independent career of students, the workload of the project advisory teachers, lack of supervision, follow up, evaluation of the project continuously, the unsuitable form of report.

In the implementation of the project advisory teachers and students, the teachers prepared the readiness of the students before developing the project. The students ran the project in groups willingly. The teachers evaluated the students' projects by interviewing. The students reported to the teachers orally when the project finished and the teachers reported to the advisory committee literally. Most problems being at the high level were the too much details in developing the project, the lack of consultation among different-class participants, the inadequacy of cooperation in project evaluation of those concerned and the lack of students' skills in recording.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยน้ำใจไมตรีจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ เป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาดูแล แนะนำ ให้เวลา ให้กำลังใจ และให้เกียรติเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาทุกท่าน โดยเฉพาะ รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เณรยอด อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ในรายวิชาต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ความเมตตา และให้กำลังใจแก่ศิษย์ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้สละเวลาตรวจเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พร้อมทั้งให้คำแนะนำแก้ไข ทำให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความเที่ยงตรงยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา และศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 12 ที่ให้การต้อนรับอย่างอบอุ่นทุกครั้งที่ผู้วิจัยไปติดต่อขอรายละเอียดเรื่องข้อมูล และเอกสารต่าง ๆ

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริม- การประกอบอาชีพอิสระ ครูที่ปรึกษาโครงการ และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ระยอง และ ชลบุรี ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณเพื่อน น้อง พี่ๆ คน ที่คอยได้ถามทุกข์ สุข ความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค และให้ความปรารถนาดีแก่ผู้วิจัย โดยสม่ำเสมอ

สุดท้าย ความดีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบแต่สมาชิก "ครอบครัววันวงษ์" ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ให้กำเนิดและคุณยาย ผู้เป็นยิ่งกว่ากำลังใจสำหรับผู้วิจัย

ยุพยง วันวงษ์

26 มีนาคม 2538

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	9
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความหมายของอาชีพอิสระ.....	10
ประเภทของอาชีพอิสระ.....	11
คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพอิสระ.....	14
ปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชีพอิสระ.....	15
การประกอบอาชีพอิสระกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).....	16
แนวคิดเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อ การมีรายได้ระหว่างเรียน ของ โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา..	20
การดำเนินโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมี รายได้ระหว่างเรียน ตามแนวทางการดำเนินงานของหน่วย ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.....	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	- แนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนตามโครงการ ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ ระหว่างเรียน.....	22
	- แนวทางการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาโครงการและ นักเรียน ตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน.....	38
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
3	วิธีดำเนินการวิจัย	
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	49
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	54
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
	ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอข้อมูล.....	56
	ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
	ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตาม โครงการส่งเสริม การประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน	65
	- การดำเนินงานของ โรงเรียน.....	66
	- การดำเนินงานของครูที่ปรึกษาโครงการ และนักเรียน.....	91

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานตามโครงการ ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ ระหว่างเรียน.....	110
	- ปัญหาการดำเนินงานของ โรงเรียน.....	110
	- ปัญหาการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาโครงการ และนักเรียน.....	110
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	132
	สรุปผลการวิจัย.....	132
	อภิปรายผลการวิจัย.....	140
	ข้อเสนอแนะ.....	153
	รายการอ้างอิง.....	155
	ภาคผนวก.....	161
	ประวัติผู้เขียน.....	219

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัด.....	50
2	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน.....	53
3	สถานภาพของผู้บริหาร เลขานุการคณะกรรมการ และครูที่ปรึกษา- โครงการ.....	58
4	สถานภาพของนักเรียน.....	63
5	การดำเนินงานของ โรงเรียน ตามโครงการส่งเสริมการประกอบ อาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในด้านการกำหนดแนวทาง ในการปฏิบัติ.....	66
6	การดำเนินงานของ โรงเรียน ตามโครงการส่งเสริมการประกอบ อาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในด้านการแต่งตั้ง คณะกรรมการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระและคณะทำงาน.....	68
7	การดำเนินงานของ โรงเรียน ตามโครงการส่งเสริมการประกอบ อาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในด้านการประเมินสภาพ ปัจจุบัน.....	72
8	การดำเนินงานของ โรงเรียน ตามโครงการส่งเสริมการประกอบ อาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในด้านการเขียนโครงการ ของโรงเรียน.....	74
9	การดำเนินงานของ โรงเรียน ตามโครงการส่งเสริมการประกอบ อาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในด้านการประชาสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจ.....	76
10	การดำเนินงานของ โรงเรียน ตามโครงการส่งเสริมการประกอบ อาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในด้านการรับสมัครกลุ่ม นักเรียนที่ทำโครงการ.....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	การดำเนินงานของโรงเรียน ตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาประจำโครงการ.....	81
12	การดำเนินงานของโรงเรียน ตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในด้านการพิจารณาอนุมัติโครงการของนักเรียน.....	83
13	การดำเนินงานของโรงเรียน ตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในด้านการนิเทศ ติดตาม และสนับสนุนสร้างขวัญกำลังใจ.....	85
14	การดำเนินงานของโรงเรียน ตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในด้านการประเมินผล-โครงการของนักเรียน.....	87
15	การดำเนินงานของโรงเรียน ตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในด้านการรายงานผลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	89
16	การดำเนินงานของครูที่ปรึกษาโครงการ และนักเรียนตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในด้านการเขียนโครงการของนักเรียน.....	91
17	การดำเนินงานของครูที่ปรึกษาโครงการ และนักเรียนตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในด้านการรวมกลุ่มของนักเรียนเพื่อจัดทำโครงการ.....	96
18	การดำเนินงานของครูที่ปรึกษาโครงการ และนักเรียนตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในด้านการกำกับดูแลนักเรียนที่ทำโครงการ.....	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	การดำเนินงานของครูที่ปรึกษาโครงการ และนักเรียนตามโครงการ ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในด้าน การประเมินผลโครงการของนักเรียน.....	103
20	การดำเนินงานของครูที่ปรึกษาโครงการ และนักเรียนตามโครงการ ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในด้าน การรายงานผลของครูที่ปรึกษาโครงการและนักเรียน.....	107
21	ปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียน ตามโครงการส่งเสริมการประกอบ อาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน.....	111
22	ปัญหาการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาโครงการ และนักเรียน ตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ ระหว่างเรียน.....	124

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย